

«Η βεγκέρα»

Του Ηλία Καπετανάκη από την ΕΘΑΛ

Σκηνοθεσία: Κώστας Καζάκας. **Μουσική:** Ηρακλής Πασχαλίδης
Σκηνικά/Κοστούμια: Θουκίς Θουκή. **Κίνηση:** Χάρης Πισσουργίου
Φωτισμοί: Χρίστος Καγιάς. **Παίζουν:** Λώρης Λοιζίδης, Αντώνης Λαπηθιώτης, Βίβιαν Νικολαΐδου, Κατερίνα Καζαντζή, Νίκος Καλλής, Χριστιάνα Αρτεμίου, Φωτεινή Δημητρίου, Γιόλα Κλείτου, Ρένος Ιερόπουλος, Χάρης Πισσουργίου.

ΣΕ ΠΟΛΛΑ εθνικά δραματολόγια υπάρχουν έργα στα οποία η ιστορία της θεατρικής λογοτεχνίας δεν αφιερώνει περισσότερο από λίγες γραμμές. Όμως η ιστορία του θεάτρου ως σκηνικής πράξης καταγράφει πολλαπλά ανεβάσματα αυτών των έργων, που δεν λιγοστεύουν κατά την απομάκρυνση από τη χρονολογία της γέννησής τους. Αν είχαμε τη δυνατότητα να συγκρίνουμε μεταξύ τους πολλά από τα έργα με παρόμοιο βιογραφικό, είμαι σίγουρη πως θα βρίσκαμε αρκετά κοινά χαρακτηριστικά. Είναι πρωτ' απ' όλα έργα που προτιμούνται από τους θιάσους, από τους ηθοποιούς, έργα γεμάτα ρόλους ευχάριστους και αβανταδόρικούς για τους συντελεστές τους, έργα στα οποία οι υποκριτικές ικανότητες φαίνονται... «σε μεγέθυνση», επειδή επιτρέπονται αυτοσχέδιασμοί, υπερβολές, παιχνίδια με το κοινό, γενικά η όποια αυτοπροβολή θεωρείται θεμιτή και συμβάλλει προς το κοινό όφελος. Νομίζω πως «Η βεγκέρα» του Ηλία Καπετανάκη ανήκει σ' αυτή την κατηγορία. Παρ' ότι σχεδόν μοναχοπαίδι του Καπετανάκη (το «Γενικό γραμματέα» τον κατάπιε πια η θεατρική λήθη) «Η βεγκέρα» παίζεται σε σκηνές επαγγελματικές, φοιτητικές, ερασιτεχνικές, σχολικές, ακριβώς επειδή έχει «ψωμί» για τους ηθοποιούς, που μερικές φορές βαριούνται πια να είναι σκιές στην ομίχλη των σκηνοθετικών οραμάτων και θέλουν να κάνουν τις χαριτωμενιές τους.

Φέτος, «Η βεγκέρα» είναι η καλοκαιρινή επιλογή της ΕΘΑΛ. Οι δυο πρώτες παραστάσεις του έργου δόθηκαν στη Λευκωσία, στο Πολιτιστικό Κέντρο του Πανεπιστημίου στην οδό Αξιοθέας. Είναι μια παράσταση για την οποία τα επίθετα όπως «ευχάριστη» και «χαριτωμένη» δεν περιέχουν ίχνος συγκαταβατικότητας ούτε και υπονοούμενη έλλειψη «αξιολογότερων» προσόντων. Είναι μια επιτυχία των συντελεστών της, πάντα σε σχέση με τους συγκεκριμένους και προσγειωμένους στόχους που έβαλαν στον εαυτό τους. Σκηνοθέτης της ο ηθοποιός Κώστας Καζάκας. Εδώ θέλω να κάνω μια παρένθεση για να δηλώσω ότι έχω αδυναμία στις παραστάσεις που ανεβάζονται από σκηνοθέτες-ηθοποιούς, ειδικά στις πρώτες τους σκηνοθετικές απόπειρες, όταν το δεύτερο συνθετικό «ηθοποιός» βαραίνει ακόμα πολύ. Σ' αυτές τις παραστάσεις υπάρχουν συνήθως τέτοιες δουλεμένες υποκριτικές λεπτομέρειες, τέτοια επαγγελματικά κολ-

πα, που ευχαριστιέσαι να διακρίνεις το κhow του ηθοποιού-σκηνοθέτη. Αυτά συμβαίνουν και στην παράσταση της ΕΘΑΛ. Ο Καζάκας έχει βρει τους τύπους των ηρώων του Καπετανάκη και τους έχει προσαρμόσει πολύ καλά στους ηθοποιούς που διαθέτει ο θιάσός του. Ως καλός ηθοποιός γνωρίζει ότι οι ρόλοι πρέπει να «ράβονται» για κάθε συγκεκριμένο συντελεστή και όχι να κατεβάζονται στους ώμους τους ως έτοιμα κοστούμια έστω και από πολύ καλούς σχεδιαστές-(σκηνοθέτες) και ...αν ταιριάξουν.

Η παράσταση έχει τη μορφή κωμωδίας μετά πολλών (ίσως πάρα πολλών) ασμάτων. Οι συνεχείς μουσικές διακοπές του ωραίου κειμένου μερικές φορές ενοχλούν, ως δικαιολογητικό για το σκηνοθέτη όμως λειτουργεί το γεγονός ότι τα τραγούδια των ηρώων του δεν είναι απλώς ένθετα μουσικοχορευτικά νούμερα, αλλά αποτελούν μέρος της σκηνοθετικής ιδέας του έντονου παιχνιδιού με το κοινό, της επίμονης αναίρεσης του διαχωριστικού τείχους μεταξύ της σκηνής και της πραγματικότητας. Θα ήταν άραγε τόσο μεγάλο τόλμημα να μη χρησιμοποιηθεί η ηχογραφημένη εκτέλεση των τραγουδιών, μια και ο στόχος τους είναι η άμεση επαφή με τους θεατές. Ο χώρος της οδού Αξιοθέας είναι πολύ φυσικός και απορρίπτει τα τεχνητά στοιχεία. Δυστυχώς τεχνητό είναι και το σκηνικό περιβάλλον της παράστασης. Ο σκηνογράφος Θουκίς Θουκή δίνει ένα αόριστο εσωτερικό που δε χαρακτηρίζει ιδιαίτερα την οικογένεια Νερουλού. Αντιλαμβάνομαι ότι η παράσταση θα παιχτεί σε πολλούς και διάφορους χώρους στη διάρκεια της καλοκαιρινής περιοδείας, αλλά μια και η πρεμιέρα δόθηκε σε συγκεκριμένο χώρο οι συντελεστές θα μπορούσαν ίσως να λάβουν υπόψη το περιβάλλον της θεατρικότητας αυλής.

Το βασικό πλεονέκτημα της παράστασης όπως είπαμε και πιο πάνω είναι οι υποκριτικές εργασίες των μελών του θιάσου. Μέσα σ' αυτό το κράμα κωμειδουλίου, σάτιρας, ηθογραφίας, αλλά και προδρομικού θεάτρου του παραλόγου, που είναι το κείμενο του Ηλία Καπετανάκη, φτιάχτηκαν πολύ ωραίες μορφές από τη Χριστιάνα Ευθυμίου (κα Νερουλού), τη Γιόλα Κλείτου (Μαρίκα), τη Βίβιαν Νικολαΐδου (κα Στενού). Χιούμορ, εκφραστικότητα, αυτοπεποίθηση και χάρη ήταν τα μέσα τους. Και το σύνολο του θιάσου έδειχνε να νιώθει ικανοποίηση και ευχαρίστηση από το αποτέλεσμα της δουλειάς του. ●